

Skąd się bierze sepsa?

Słowo sepsa pochodzi z greki i oznacza „proces niszczący życie”. To szereg objawów, które towarzyszą silnemu zakażeniu organizmu mikroorganizmami

Trzeba być czujnym, bo spóźnienie się z interwencją może w ciągu godzin doprowadzić do śmierci lub nieodwracalnych powikłań.

Sepsa może być konsekwencją każdego zakażenia – podkreśla prof. Andrzej Kuebler – kierownik Katedry i I Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Jego zdaniem w Polsce przypadków sepsy jest co najmniej 50 tys. rocznie, a co drugi chory umiera.

Sepsa doprowadza do uszkodzenia tkanek i narządów wskutek niewłaściwej reakcji organizmu na zakażenie. W razie inwazji patogenów z jakiegoś powodu organizm zamiast wykorzystać swoje mechanizmy obronne, by je zwalczyć, zaczyna walczyć z własnymi komórkami i tkankami.

Kto jest szczególnie narażony?

Do zakażenia organizmu może dojść u każdego, jednak są dwie grupy szczególnie narażone na rozwój sepsy:

- starsi schorowani ludzie
- małe dzieci.

U nich sepsa może się rozwinąć z niegroźnej z pozoru infekcji.

Trzecią grupę stanowią nastolatki, którzy mają m.in. zwyczaj dzielenia się np. napojem z jednej butelki czy „brania gryza” kanapki kolegi. A sepsę często wywołują meningokoki, czyli bakterie bytujące w jamie ustnej wielu osób. Osoby te nie muszą mieć jakichkolwiek dolegliwości z ich powodu. Patogeny mogą wywołać u nich:

- niegroźne zapalenie gardła
- niebezpieczne zapalenie opon mózgowych
- inwazyjną chorobę meningokokową.

W większości przypadków nie dzieje się z tego powodu nic złego, ale w niesprzyjających warunkach meningokoki mogą zaatakować i doprowadzić do stanu zagrażającego życiu.

Jakie są objawy sepsy?

Eksperti wskazują na fakt, że do wysokiej śmiertelności z powodu sepsy dochodzi z powodu mało swoistych objawów na początku jej rozwoju. Te objawy to:

- gorączka (ale nie zawsze występował)
- dreszcze
- poczucie zimna
- szybki oddech, duszność
- ból i złe samopoczucie
- spocona skóra
- wysypka nieznikająca po ucisku
- przyspieszone bicie serca
- pogorszenie kontaktu z otoczeniem, dezorientacja.

Takie objawy mogą jednak sugerować wiele innych problemów (choć pojawienie się wysypki to już groźny symptom w sepsie, a na końcowym jej etapie ciało chorego pokrywają rozległe wybroczyny).

Liczy się zatem czujność rodzica i znajomość reakcji u swojego dziecka. Dr Alicja Karneyapeluje o szczególną uważność zarówno do lekarzy, jak i bliskich pacjenta, który zmaga się z jakimś zakażeniem. Wskazuje, że o rozwoju sepsy może świadczyć zmiana zachowania.

Podaje przykład, że matka może zauważyć, że zwykle jej dziecko w przebiegu dotychczasowych chorób było senne, a nagle staje się pobudzone – lub jest na odwrót.

– Matki mówią czasem: „Jest jakieś inne” – dodaje.

Pacjent, u którego rozwija się sepsa, często ma zimne dłonie i obniżone ciśnienie tętnicze. To jednak także nie są przecież swoiste objawy.

Kiedy się zgłosić do lekarza?

Lepiej dmuchać na zimne. Jeśli zdarzy się coś tak niepokojącego, wybierz się do lekarza i powiedz mu o swoich obawach. W razie sepsy trzeba jak najszybciej podać antybiotyki.

Eksperci podkreślają, że każda godzina zwłoki w podaniu odpowiednich leków w czasie rozwoju sepsy zwiększa śmiertelność z jej powodu o 8 proc.! Sepsa może zabić w ciągu niespełna 24 godzin.

Jakie bakterie wywołują sepsę?

Według CDC (Centres for Disease and Control – agencji rządowej USA mającej na celu monitorowanie chorobowości i sposobów zapobiegania chorobom) około 80 proc. przypadków sepsy jest wywoływanych przez bakterie pozaszpitalne. Wśród nich prym wiodą meningokoki. Inne bakterie, które często prowadzą do sepsy, to:

- paciorkowce (odpowiedzialne m.in. za wywoływanie anginy, ale i za zapalenia mieszków włosowych)
- pałeczki hemofilne typu B (wywołują m.in. zapalenie płuc).

Sepsa nie jest chorobą, którą można się zarazić. Ale niektórymi chorobami zakaźnymi, w przebiegu których dochodzi do sepsy, już tak – np. zapaleniem gardła. Stąd, jeśli zostanie rozpoznany przypadek sepsy w przebiegu zakażenia meningokokami, wszyscy z otoczenia chorego otrzymują odpowiednią profilaktykę w postaci osłony antybiotykowej. Trzeba jednak pamiętać, że sepsa może wystąpić pod wpływem różnych czynników, zarówno zakaźnych, jak i niezakaźnych.

Jak chronić się przed sepsą?

Skuteczną ochroną przed sepsą wywołaną przez niektóre bakterie są szczepienia:

- [przeciwko meningokokom](#) (jest zalecane przez lekarzy, ale niefinansowane ze środków publicznych)
- [przeciwko pałeczce hemofilnej typu B](#) (szczepienie jest obowiązkowe i finansowane ze środków publicznych)
- [przeciwko pneumokokom](#) (szczepienie jest finansowane ze środków publicznych).

Przed zakażeniami innymi drobnoustrojami chronią podstawowe zasady higieny:

- częste mycie rąk
- skuteczne leczenie zakażeń
- niedzielenie kubka czy sztućców z innymi osobami
- nieoblizywanie smoczka itp.

Sprawdź, jak uniknąć zakażeń, które mogą doprowadzić do sepsy

[Portal Zaszczep się wiedzą](#)

Zawiera wyczerpujące i wiarygodne informacje na temat szczepień przeciwko różnym patogenom